

ΤΟ ΧΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Δ. ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΨΗΦΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Από τις 17 ως τις 22 Ιουνίου έγινε στο Βερολίνο το Φεμινιστικό συνέδριο της Αλλιάς Δπως το είχαμε προαναγγείλει σε προηγούμενο άρθρο του Αγώνα. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος αντιπρόσωποι 45 χωρών. Η ελληνική αντιπροσωπεία απαρτίστηκε από τα εξής μέλη, υπό την προεδρίαν της κ. **Αύρας Θεοδοροπούλου: Κα Καίτη Κατσογιάννη, Δδες Κατίνα Θεολογίτου, Σέμνη Παπασπυρίδου, Ελένη Μοσχολάκη και Μαρίκα Παπαϊωάννου.**

Στις πέντε μέρες, μέσα, που βάσταξε το συνέδριο, παρουσιάστηκε όλη η εργασία των δ'αφόρων επιτροπών, ψηφίσθηκαν οι διάφορες προτάσεις, έγιναν και όλες οι άλλες διοικητικές δουλειές, εκλογές νέου συμβουλίου, κτλ. κτλ. Αυτό κατορθώθηκε, μόνο επειδή η εργασία είχε προετοιμασθή από τις επιτροπές και παρουσιάστηκε πια έτοιμη στο συνέδριο. Κάθε χώρα έχει και μίαν αντιπρόσωπο σε κάθε επιτροπή, επομένως οι απόψεις των διαφόρων εθνικών οργανώσεων για κάθε ζήτημα είχαν πια συζητηθή στις επιτροπές, που συνεδρίασαν δυο μέρες πριν από το συνέδριο, κι έτσι δεν χρειαζόταν και πολλή συζήτηση πια κατά το διάστημα του συνεδρίου.

ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Πρέπει να τονίσω ιδιαίτερα ότι αν έχει και κάτι η Αλλιά, για το οποίο μπορεί να κυχιέται είναι ότι οι επιτροπές αυτές διευθύνονται από πρώτης τάξεως ειδικότητες για κάθε ζήτημα, γυναίκες που παρακολουθούν από χρόνια και μελετούν κατά βάθος το ζήτημα αυτό και έχουν πια αποκτήσει κύρος παγκόσμιο. Θ'αναφέρω τις σπουδαιότερες επιτροπές και τις προέδρους των, για να δώσω να καταλάβουν και στον τόπο μας πόση σημασία έχει καθένα από τα ζητήματα αυτά και πόση ανάγκη υπάρχει να ειδικευθούν και σε κάθε τόπο οι γυναίκες. Γιατί δεν αρκεί να υπάρχει μιά πρώτη τάξεως πρόεδρος σε μίαν επιτροπή. Αν δεν κατέχουν όλα τα μέλη της το ζήτημα, αν δεν ξέρουν να συζητούν τις συνέπειες μιάς απόφασης ή μιάς γνώμης των το αποτέλεσμα είναι πολλές φορές αξιοθρήνητο.

Στην επιτροπή της ίσης ήθικης, πρόεδρος είναι η κ. Πωλίνα Λουίτζι, της Ούραγουάης, που χρόνια τώρα είναι και αντιπρόσωπος της Χώρας της στην ειδική επιτροπή της ΚΤΕ. Πρώτης τάξεως ειδικότης, κατέχει το ζήτημα κατά βάθος όπως βρίσκεται σήμερα σε κάθε τόπο, παρακολουθεί κατά ετήσια ε,τι γίνεται στην ΚΤΕ και επωφελείται από κάθε περίπτωση για να επιτύχει μιά σύσταση, μιά δήλωση της ΚΤΕ για την κατάργηση του διακανονισμού της ανηθικότητας στις διάφορες χώρες. Προσδευτική και φιλελεύθερη όσο παίρνει, ξέρει μολαταύτα σαν πρακτικό, περισσότερο, παρά θεωρητικό μυαλό, να ζητεί εκείνο που πιστεύει πως μπορεί να πραγματοποιηθή. Αυταρχική πολλές φορές ως πρόεδρος, πιέζει τα μέλη της

επιτροπής, ακούστηκαν και παράπονα για τη μεροληψία της. Ός τόσο, κάνει τόσο καλή δουλειά, που της συγχωρούν αυτές τις ελλείψεις της, χαρακτηριστικές πιδ πολύ της νοτιοαμερικανικής της ιδιοσυγκρασίας. Ευτυχώς στην επιτροπή αυτή είχαμε αντιπρόσωπό μας την κ. Καίτη Κατσογιάννη, η οποία κατέχει τέλεια όλα τα σχετικά με το ζήτημα και ήξερε να υποστηρίξει τις απόψεις μας. Στις αποφάσεις για την ίση ήθικη, ξεχωριστή σημασία έχει εκείνη που αναφέρεται στην **καλοπέραση των ναυτών** στους λιμένες, απ' άφορμή κάποιες συστάσεις μιάς επιτροπής του Διεθν. Γραφείου Εργασίας. Είναι αφάνταστος ο κυνισμός της σύστασης αυτής, από μέρους μιάς οργανώσης που εργάζεται πλάι και μέσα στο πλαίσιο της Κ.Τ.Ε. για ζήτημα στο οποίο έχει ήδη πάρει ώριμμένη θέση η Κ.Τ.Ε. με τις συστάσεις της για την κατάργηση του διακανονισμού. Και το ΔΓΕ. Ζητεί να γίνεται όσο το δυνατό αυστηρότερη **γιατρική επίθεωρηση των γυναικών στους οίκους ανοχής των διαφόρων λιμένων.** Δηλ. να στερεώσει η ΚΤΕ τους οίκους αυτούς με το δλο κύρος της.

Εκτός από την απόφαση αυτή δεν μπορεί να πη κανείς πως παρουσίασε τίποτε σπουδαίο ή Επιτροπή της **Ίσης ήθικης,** αφού δε θέλησε ούτε να θέξει το ζήτημα της υποχρεωτικής θεραπείας των μεταδοτικών νοσημάτων.

* *

Η Επιτροπή της εργασίας βρίσκεται στα χέρια μιάς σουηδής, της Ίγκεβοργ Βάλιν, μιάς γυναίκας δυνατής, με μεθοδικότητα στη δουλειά της, με άπειρο τάκτ και απλότητα, μόλη της την επιβολή. Και όμως δεν πρόρεσε να κάνει τίποτα σπουδαίο με την επιτροπή της. Το περίφημο ζήτημα της προστασίας της γυναικείας εργασίας αναγκάστηκε να παρακαμφτή και να δριστη μιά ειδική μέρα στο έρχόμενο συνέδριο, που θα συζητηθούν κατά βάθος οι δυο αντίθετες απόψεις. Στην επιτροπή αυτή της εργασίας μιάς αντιπροσώπευσε η Δδα Σέμνη Παπασπυρίδη, που βρίσκεται αυτό τον καιρό στο Βερολίνο για τις μελέτες της τις αρχαιολογικές. Είχαμε την ικανοποίηση να γίνουν δεκτές και από την επιτροπή και από το συνέδριο πμψηφεί, οι αποφάσεις που είχαμε προτείνει από πριν. Ιδιαίτερα άρεσε η τρίτη, για την επαγγελματική οργάνωση των εργαζομένων γυναικών.

* *

Πρόεδρος της επιτροπής για τα εξώγαμα παιδιά είναι η κ. Σράϊμπερ-Κρήγκερ, δουλευτής στο γερμανικό Ράιχσταγ. Παρακολουθεί με πάθος το ζήτημα αυτό, εργάζεται νομοθετικά για αυτό μέσα στη Βουλή. Η διατύπωση των αποφάσεων δε μιάς ικανοποιεί. Η ίδια δηλώνει ότι αναγκάστηκε να δεχτή αυτή τη χλιαρή και δειλή διατύπωση για να περιλάβει και τις συντηρητικότερες απόψεις. Βρίσκει

μιά διέξοδο στην περίπτωση της αμφίβολης πατρότητας ή των πολλών πατέρων, προτείνει δηλ. να γίνουν δεχτές δύο λύσεις, από τις οποίες να εφαρμόζεται σε κάθε χώρα εκείνη, που γίνεται δεχτή εκεί από την κοινή γνώμη.

α) Να υποδεικνύεται μόνο ένας πατέρας για το έξωγαμο παιδί και μόνο αυτός να έχει τα βάρη της δικαστικής αναγνώρισης.

β) "Αν υπάρχουν περισσότεροι από ένα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως οι πιθανοί πατέρες του παιδιού, να πληρώνουν όλοι έξ' ἑαυτού για τη διατροφή του σένα κρατικό ταμείο, που θα καταβάλλει τη διατροφή αυτή απ' εὐθείας στη μάνα του παιδιού.

* *

Ἡ Ἐπιτροπή για τὴν εἰρήνη ἐργάζεται για νὰ κατευθύνει τις προσπάθειες τῶν γυναικῶν πρὸς τὴν προαγωγή τῆς εἰρήνης καὶ τὴν ὑποστήριξη τοῦ ἔργου τῆς ΚΤΕ. Πρόεδρος, ἡ ἀμερικανίδα κ. Ρούθ Μόργκαν. Ἀπὸ τις ἀποφάσεις που πρότεινε ἡ ἐπιτροπή στὸ συνέδριο, βλέπει κανεὶς ὅτι καλλιεργεῖται ἀρκετὰ μιὰ διεθνικὴ ἀντίληψη καὶ ἓνα πνεῦμα φιλελεύθερο. Τονίζουμε ἰδιαίτερα τὴν ἀπόφαση ἐναντίον κάθε καταπίεσεως στρατιωτικῆς, πνευματικῆς, πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς, που προκάλεσε ἀρκετὴ συζήτηση στὸ συνέδριο καὶ χτυπήθηκε ἀπὸ μιὰ μερίδα τῆς γαλλικῆς ἀντιπροσωπείας, διότι προϋποθέτει ὀρισμένες πολιτικὲς ἀπόψεις που σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικὸ τῆς, δὲν πρέπει νὰ ἔχει ἡ Ἀλλιάνας καὶ θὰ δημιουργοῦσε δυσκολίες για τις διάφορες ἀντιπροσωπείες στὸν τόπο τους, ἰδίως στὴ γαλλικὴ. Ἡ πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας ὑποστήριξε θερμὰ τὴν πρόταση, καὶ τόνισε ὅτι «δὲν εἴμαστε ἀντιπρόσωποι κυβερνήσεων καὶ ἂν δὲν ἔχομε τὸ θάρρος νὰ κηρύττομε ἐκεῖνο που πιστεύομε, δὲν πρέπει νὰ ἐρχόμαστε στὰ συνέδρια. Ὅτι δὲν πρέπει νὰ γελιόμαστε μόνες μας καὶ νὰ νομίζομε πὼς μπορούμε νὰ καταπιανόμαστε μὲ ζητήματα εἰρήνης, χωρὶς νὰ κάνομε πολιτικὴ. Πίσω ἀπὸ κάθε ἀπόφασή μας για κάθε ζήτημα ὑπάρχει ὀρισμένη πολιτικὴ, πολὺ περισσότερο για τὴν εἰρήνη. Ἡ προτεινόμενη ἀπόφαση εἶναι τὸ σπουδαιότερο πρᾶγμα, που ἔχει νὰ παρουσιάσει τὸ συνέδριο καὶ ἐλπίζει πὼς θὰ γίνει δεκτὴ».

Ἡ ἀπόφαση ἔγινε δεκτὴ μὲ μεγάλη πλειοψηφία.

* *

Ἄλλη ἐπιτροπή που παρουσίασε σοβαρὴ ἔργασία μὲ τις ἐκθέσεις καὶ τις ἀποφάσεις τῆς, ἦταν ἡ ἐπιτροπή για τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα, μὲ πρόεδρο τὴν Ἀγγλίδα Ἑλληνορ Ράθμπον, που φέτος ἐκλέχτηκε για πρώτη φορά βουλευτὴς στὸ ἀγγλικὸ κοινοβούλιο. Στὴν ἐκθεσὴ τῆς ἀναφέρει τις προσπάθειες, που γίνονται σὲ πολλές χώρες για τὴν ἐφαρμογὴ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Δὲν εἶναι ὅμως δυνατὴ παντοῦ μιὰ ἐμοιομορφὴ λύση. Ἡ λύση που δίνεται σὲ κάθε χώρα, εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴν οικονομικὴ τῆς κατάσταση. Εἶναι ζήτημα ἂν μὲ τὴν αὐξήση τῆς παραγωγῆς, μπορεῖ νὰ κρατηθοῦν τὰ ἡμερομίσθια στὸ ἴδιο

ὑψος. Ἄλλο ζήτημα που σχετίζεται μὲ τὰ ἐπιδόματα εἶναι ἂν θὰ φέρουν αὐξήση στὸ ἀνδρικό ἡμερομίσθιο καὶ ὑποτίμηση στὸ γυναικεῖο. Ὅπως δὴ ποτε οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ ἐργάζονται παντοῦ για ἴση ἀμοιβή, για ἴση ἔργασία.

Ἡ κ. Χαῖνεν, ἀπὸ τὴν Ὀλλανδία, μὲλο που ἀναγνωρίζει τὴ μεγάλη σημασία τοῦ ἔργου τῆς κ. Ράθμπον, τονίζει ὅτι στις ἀνάγκες μιᾶς οἰκογενείας δὲν μπορεῖ νὰ λογαριαστῆ μονάχα ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων που τὴν ἀποτελοῦν. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι παράγοντες. Μιὰ γερὴ οἰκογένεια, ἔχει λιγώτερα ἔσοδα ἀπὸ μιὰ μὲ ἀθηνικά παιδιὰ. Μιὰ νοικοκυρὰ μορφωμένη μπορεῖ μὲ λιγώτερο εἰσόδημα νὰ ἔχει μεγαλύτερη ἀπόδοση ἀπὸ μιὰν ἀμόρφωτη κι ἀδέξια. Συσταίνει νὰ δίνονται τὰ ἐπιδόματα στὴν μητέρα καὶ μὲ τρόπο που νὰ ἐξασφαλίζεται ὅτι θὰ χρησιμεύουν για τὰ παιδιὰ.

* *

Ἡ ἐπιτροπή για τὴν ἰθαγένεια τῆς παντρεμένης γυναίκας, ἐργάζεται ἀπὸ καιρὸ για νὰ ἐξασφαλίζει μιὰ διεθνικὴ νομοθεσία στὴ γυναίκα σὲ κάθε χώρα, νὰ διατηρεῖ ἢ ν'ἀλλάξει τὴν ὑπηκοότητά τῆς, ὅταν παντρεύεται μὲ ἄλλοδανὸ καὶ νὰ μὴν ἀκολουθεῖ ὑποχρεωτικὰ μὲ τὸ γάμο τὴν ὑπηκοότητα τοῦ ἀντρός τῆς. Τὴν ἐπιτροπή διευθύνει ἡ κ. Κρύσταλ Μακμίλλαν, δικηγόρος, ἀγγλίδα, που κατέχει τὸ ζήτημα κατὰ βάθος. Τὸ ζήτημα τῆς ἰθαγένειας τῆς γυναίκας θὰ συζητηθῆ χωρὶς ἄλλο στὴν ἐρχόμενη διάσκεψη τῆς ΚΤΕ για τὴν **κωδικοποίηση τοῦ διεθνικοῦ δικαίου** που τὴν περιμένει ὅλος ὁ φεμινιστικὸς κόσμος μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον.

* *

Ὅσο κι ἂν εἶναι ἐνδιαφέρουσα ἡ ἔργασία καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν, τῆς γυναικειᾶς ἀστυνομίας, τῶν χειραφετημένων γυναικῶν, τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, τοῦ βιβλιογραφικοῦ γραφείου, δὲν παρουσιάζουν για τὴν ὥρα ἄμεσα ἐνδιαφέρον για τὸν τόπο μας, ἐκτὸς τῆς πρώτης. Θὰ ἦσαν βέβαια σπουδαῖο, ἂν ἀποχρυσώσαμε καὶ στὴν Ἑλλάδα γυναικειὰ ἀστυνομία, θὰ πρεπε ὅμως νὰ γίνει μὲ μεγάλη προσοχή. Ὅπου πέτυχε, ἦταν ἐπειδὴ ἀπαίτησαν ἀπὸ τις γυναῖκες ἀστυνομοὺς γενικὴ μόρφωση καὶ ἠθικὰ προσόντα. Φυσικὰ πρέπει νὰ πληρώνονται καλά, ὅσο καὶ οἱ ἄντρες καὶ νὰ ἔχουν προϋπτάμενο γυναικεῖο, που νὰ τοὺς διαβιβάζει τις διαταγὲς τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας. Πρέπει, ὅπως εἶπε ἓνας ἀνώτερος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος στὸ Βερολίνο, «**νὰ ἐξυψωθοῦν οἱ ἄντρες στὸ ἐπίπεδο τῶν γυναικῶν καὶ ὄχι νὰ κατεβαίνουν οἱ γυναῖκες στὸ ἐπίπεδο τῶν ἀντρῶν**».

ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΟ

Εἶχε γίνει αἰσθητὸ γενικὰ, ὅτι, τώρα που ἡ Ἀλλιάνας ἀποτελεῖται κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ γυναῖκες χειραφετημένες πολιτικά, δείχνει λιγώτερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ πρὶν για τὸ ζήτημα τῆς ψήφου τῶν γυναικῶν.
(Συνέχεια στὴν 6 σελίδα)

ΤΟ ΧΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Συνέχεια από την 4 σελίδα)

ναϊκών στις χώρες όπου δεν τὸ ἔχουν ἀκόμη ἀποκτήσει. Γι' αὐτὸ ἀπὸ καιρὸ ἡ κ. Θεοδωροπούλου, πρὶν εἶχε κάνει αὐτὴ τὴν παρατήρηση στὸ Συμβούλιο τῆς Ἀλ-λιάνς, ἀνέλαβε νὰ συγκροτήσῃ μιὰ σύσκεψη, ἀναμετα-ξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν χωρῶν πρὶν ἔχουν ψῆφο. Ἔτσι ἐγίναν ἐπανειλημένες συσκέψεις ὑπὸ τὴν προε-δρεία τῆς κ. Θεοδωροπούλου, πρὶν κατέληξαν στὸ νὰ διατυπωθοῦν εἰς ἀκόλουθες προτάσεις πρὶν ἐγίναν δεκτὲς καὶ ἀπὸ τὴ Συνέλευση.

α) νὰ ὀριστεῖ μιὰ ἐπιτροπὴ τῆς ψήφου πρὶν θὰ εἶχε σκοπὸ

1) νὰ παρακολουθεῖ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψήφου στις χώρες ὅπου οἱ γυναῖκες εἴτε δὲν ἔχουν διόλου, εἴτε ἔχουν περιορισμένα πολιτικὰ δικαιώματα.

2) νὰ προσανατολίζει τὶς σχέσεις τῆς Ἀλλιάνς μὲ τὶς μὴ χειραφετημένες χώρες.

3) νὰ μελετᾷ ποιὰ ἀπὸ τὰ διάφορα ἐκλογικὰ συστήματα εἶναι καταλληλότερα γιὰ νὰ διευκολύνουν τὴν πολιτικὴν χειραφέτηση τῶν γυναικῶν ἢ τὴν ἐπιτυχία τους στις ἐκλογές.

6) Κατὰ τὸ ἐρχόμενο συνέδριο νὰ ὀριστεῖ πε-ρισσότερος χρόνος γιὰ τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ψήφου, ὥστε νὰ γίνῃ ἀνταλλαγὴ γνώμων γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἀγῶνα των, γιὰ τὴ μέθοδο τῆς ἐργασίας κτλ. κτλ.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀποφασίστηκε νὰ συγχωνευτῇ μὲ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν χειραφετημένων γυναικῶν, νὰ ἐργαστῇ ὁμοῦ ὡς τμήμα ἰδιαίτερο τῶν μὴ χειραφετη-μένων χωρῶν.